

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusikaosakond

Koolimuusika õppekava

Lisabeth Hint

MUUSIKATUNNID ERAÕPILASTEGA

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa

Juhendaja Hedi- Kai Pai

Viljandi 2020

SISUKORD

SISUKORD	2
SISSEJUHATUS	3
1. ÕPITULEMUSTE KIRJELDUS JA ANALÜÜS	4
2. MUUSIKAÕPETUS	5
3. MUUSIKA ÕPETAMISE ERINEVAD METOODIKAD	5
3.1 Imiteerimismeetod.....	6
3.2 Laulmine.....	7
3.2.1 Laulu "Eesti on mu kodumaa" õpetamine.....	8
3.3 Pillimäng.....	9
3.3.1 Pillimängu õpetamine.....	9
3.4 Kehapill.....	9
3.4.1. Kehapillimängu õpetamine.....	10
3.5 Muusikaline liikumine.....	10
3.5.1. Laulumängude õpetamine.....	10
4. TUNNI ETTEVALMISTUS. TUNNIKONSPEKT	11
5. TUNNIKAVAD	12
6. REFLEKSIION TUNNITEGEVUSTELE	20
6.1 Laulutund.....	20
6.2 Rütmipillitund.....	21
6.3 Kehapillitund.....	22
6.4 Muusikaline liikumine.....	22
KOKKUVÕTE	24
KASUTATUD KIRJANDUS	25
LISAD	26
SUMMARY	30

SISSEJUHATUS

Käesoleva loov-praktilise lõputöö kirjaliku osaga annan ülevaate oma õpinguaastatest Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias, muusikaõpetuse lähtekohtadest väikelapseas, laste õpetamisel kasutatavast imiteerimismeetodist ning laulmise, pillimängu, kehapillimängu ja muusikalise liikumise tundide sisust. Kirjeldan enda eraõpilastega läbiviidud muusikatundide ettevalmistusprotsessi ja tutvustan diplomitundide kontseptsiooni ning refleksiooni.

Algselt plaanisin lõputööd teha Järveküla lasteaias, sest 2020. aasta veebruaris alustasin seal muusikapedagoogilist tööd. Praeguse eriolukorra tõttu ei toimu muusikatunde sellises vormis nagu tavaliselt. Laste kohalolekuarv on väga väike ja varieerub ning tööd planeerida on väga keeruline. Seetõttu valisin loovpraktiliseks lõputööks muusikategevused eraõpilastega.

Loovpraktilises lõputöös planeerin erinevaid muusikalisi tegevusi läbi viia eraõpilastega ja haarata lapsed mitmekülgsesse muusikalisse tegevusse. Tundides on liikumist, pillimängu, tantsu, laulu ning laulumänge. Lapsi õpetades kasutan imiteerimisemeetodit, milles laps õpib õpetaja tegevusi jälgides ja jäljendades.

Töö esimeses osas kirjeldan ja analüüsin enda õpikogemusi. Teises ja kolmandas osas kirjutan muusikaõpetuse üldisest olemusest, õpetamise metoodikast ja tutvustan erinevaid muusikalisi tegevusi. Lahkan põhjalikumalt üht minu õpetajatöös kasutatavat meetodit – imiteerimis- meetodit, sest kasutan seda nii laulmise, kehapillimängu, muusikalisest liikumise kui pillimängu õpetamisel. Lõputöö kirjalikuosa neljandas osas kirjutan tundide ettevalmistusest ja viimases osas lisan koostatud tunnikonspektid, mis on olnud aluseks tundide läbiviimisel. Seejärel annan refleksiooni läbiviidud tundidele.

Lõputöö juurde kuuluvad lisad, milleks on tunnis lauldavate muusikaliste tegevuste noodimaterjal: lastelaulu, laulumängu ja tantsu noodid (meloodia ja sõnad) ning rütmiõpetuse läbiviimiseks kasutatav materjal. Teooriale tuginedes ehitan üles enda diplomitöö praktilise osa. Tunnitegevused on salvestatud videotena.

Loovpraktilise lõputöö muusikatundide videod salvestasin valdavalt 26.aprillil 2020. aastal.

1. ÕPITULEMUSTE KIRJELDUS JA ANALÜÜS

Muusikalist teekonda alustasin 6-aastaselt, kui läksin Heino Elleri nimelisse Tartu Muusikakooli klaverit õppima ja seejärel asusin Tartu Karlova gümnaasiumisse õppima muusikasuunaga klassi. Elukoha muutuse tõttu jäid õpingud peagi pooleli. Hiljem jätkasin õpinguid Ülenurme muusikakoolis, kuid hoopis kitarrilerialal. Pärast muusikakooli lõpetamist jäid pikaks ajaks edasised muusikaõpingud unarusse ning kui tulin Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemiasse õppima, oli alguses väga keeruline kursusekaaslastega "sammu pidada".

Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia koolimuusika õppekava on väga mitmekülgne ja seetõttu tunnen, et kõik need õpinguaastad on mind väga palju arendanud. Neli aastat õpinguid on sisaldanud mulle huvitavaid loenguid, seminare ja individuaaltunde.

"Muusikaõpetaja tööks vajalikke ainealaseid oskusi on palju: vokaalne haridus laulude ettelaulmiseks, häälekujundamis- ja hingamistehniliste probleemide lahendamiseks, muusikateooria ja harmoonia tundmine kui laulu vormi analüüsimiseks kui ka selle kunstiliseks kujundamiseks, instrumentide mängimise oskus laulude saateks ja muusika esitamiseks, improviseerimisoskus, õpetajatöös on olised ka juhtimis- ja koostööoskus." (Kaja, 2013)

Kõiki eelpool nimetatud oskusi ja teadmisi olen omandanud Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia muusikaosakonnas õppides. Lisaks neile oskustele olen omandanud veel mitmeid teadmisi pärimusmuusikast, muusikaajaloost, muusikatehnoloogiast, arranžeerimisest, koorijuhtimisest ja kooritöö didaktikast, C. Orffi ja Z. Kodaly süsteemi alustest, loovmängust, pärimustantsust, vokaalididaktikast, rahvalaulu õpetamise didaktikast ja alushariduse muusikaõpetuse didaktikast.

Kogu õpitud ajajooksul olen teinud enda muusikaliste oskuste arengus märgatava tõusu. Näiteks põhipilli õpingutega pidin päris algusest alustama, sest aastatega tekkinud paus oli olnud liiga pikk. Pidevalt harjutasin, kuidas toime tulla esinemisärevusega, mis osutus segavaks faktoriks esinemistel ja ettemängudel ega lasknud keskenduda muusitseerimisele. Nelja aastaga saavutasin selle, et lõpuks oli hirm esinemise ees palju väiksem. Üks minu jaoks arendavamaid õppeaineid koolimuusika erialal õppides oli koorijuhtimine. Selles aines tugevnesid nii muusikateoreetilised kui ka harmoonia-alased teadmised. Praktiline harmoniseerimine avardas silmaringi erinevatest klaverisaatefaktuuridest ja muusikastiilidest ning arranžeerimine arendas huvitavate ansambliseadete loomise oskust.

Kogu õpitud aja vältel keskendusin erinevate muusikaliste oskuste ja võimete arendamise ning olen saavutatud tulemusega rahul.

2. MUUSIKAÕPETUS

”Muusikaõpetuse abil on võimalik erinevaid õppe-ja kasvatusesmärke püstitades ning ellu viies arendada õpilast väga mitmekülgsele- nii tema kognitiivset, afektiivset kui ka psühhomotoorset arengut silmas pidades” (Kiilu ja Sepp 2014, lk 22-27).

See täiendab laste tundeelu ja omab tähtsat rolli sotsialiseerumisel, kuna muusikatunnis on väga palju ühistegevusi. Oma töös olen kogenud, et muusikatunnis saavad lapsed julgemaks, muutuvad loovamaks ja nende eneseväljendusoskus tugevneb. Muusikatunni tegevused aitavad suuresti kaasa lapse minapildi loomisel, sest tihti nõuavad erinevad muusikalised tegevused kohusetunnet, disipliini ja üksteisega arvestamist.

”Muusikaga tegelemine arendab laste lingvistilisi, kinesteetilisi kui ka matemaatilisi võimeid. Kui arvata, et muusikaline võimekus on ainuüksi geneetiline, siis selle väite lükkavad ümber neurobioloogid, kelle uuringud on tõestanud, et suuresti sõltub muusikaline võimekus kasvukeskonnast ja seetõttu on see kõigi jaoks arendatav”. (Kiilu ja Sepp 2014, lk 22-27)

Seega meil - muusikaõpetajatel, on laste arendamisel väga suur roll. Meie ülesandeks on muusikaõpetust edasi anda nii, et lapses tekiks sügav huvi muusika vastu, mis omakorda tagab soodsad tingimused lapse mitmekülgsete oskuste ja võimete arenguks.

3. MUUSIKA ÕPETAMISE ERINEVAD METOODIKAD

”Muusika õpetamine toetub erinevatele meetodikatele ja ideedele, mis pärinevad Euroopast. Kõige tuntumad neist on Carl Orff, Zoltán Kodály, Émile Jaques-Dalcroze ja Shinichi Suzuki muusikapedagoogikad”. (Kiilu ja Sepp 2014, lk 22-27)

Mina pean oluliseks kõiki loodud meetodikaid, kuna nende eesmärk on arendada lapse muusikalisi oskusi, kasutades selleks kõiki muusikaõpetuse osasid- laulmine, pillimäng, rütm ja muusikaline liikumine. Seega on laps haaratud mitmekülgse kehalisse ja vaimsesse tegevusse.

Eestis muusikaõpetuse üks alusepanijatest on Riho Päts, kes oli muusikapedagoog ja helilooja. Tema on omakorda võtnud aluseks Orffi ja Kodaly süsteemi meetodikad. (Kiilu ja Sepp 2014, lk 22-27)

Enda õpetajatöös ning loov- praktilises lõputöös toetun kõigile eelnimetatud meetodikatele. Leian, et erinevate meetodikate kasutamine ja omavahel põimimine teeb muusikaõpetuse mitmekesisemaks.

”Et muusikaõpetust professionaalsel tasemel õpetada, selleks peab muusikaõpetaja olema pädev erinevates valdkondades - pedagoogikas, psühholoogias ja didaktikas” (Kiilu ja Sepp 2014, lk 36).

Leian, et lisaks eelpooltoodule on oluline muusikaõpetuse kaudu tegeleda väärtus- ja tunde kasvatusega - tekitada lastes huvi oma maa kultuuri ja traditsioonide vastu. Muusikaõpetaja peab eelkõige armastama ise muusikat, meie kultuuri, hindama traditsioone ja armastama lapsi, siis saab ta neid oskusi pärandada ka oma õpilastele.

3.1 Imiteerimismeetod

Imiteerimismeetodi alapunkti toon enda lõputöösse sisse seepärast, et tundide läbiviimisel toetun suuresti sellele meetodilisele võttele. Imiteerimise teel õpetamist võib kasutada igas vanuseastmes, mina kasutan enda töös koolieelikuid. Pean imiteerimismeetodit õpetamisel asjakohaseks, kuna see on neile kergesti mõistetav ja loomupärane. Lastega töötamiskogemus on seni näidanud, et mõisteid ja tegevusi omandavad lapsed kõige paremini matkides.

Pedagoogikas saab rakendada mitmeid meetodilisi võtteid:

- 1.) otsene jäljendamine ehk peegelmäng,
- 2.) mälul põhinev imiteerimine ehk kajamäng
- 3.) ajalise nihkega imiteerimine ehk kaanon.

Otsesel jäljendamisel jälgitakse ja matkitakse õpetajat samaaegselt. Mälul põhinevat jäljendamist kasutades matkitakse küsimuse ja vastuse vormis ehk õpetaja näitab ette ja seda korratakse täpselt samamoodi järgi. Kui matkitav tegevus on liiga keeruline, siis on tõenäoline, et kordamisel esineb vigu. Sellepärast jälgin oma töös, et õpilastel oleks piisavalt võimalusi kordamiseks, et matkitavat tegevust harjutada. Pärast seda alles asun viimistlemise ja täpsuse juurde.

Ajalise nihkega imiteerimine on see kui üht tegevust imiteeritakse samal ajal kui jälgitakse uut. See nõuab õpilastelt juba suuremat kogemust, head mälu ja keskendumisvõimet.

Kõiki neid imiteerimismeetodeid on tutvustatud K. Kiilu ja A. Sepp raamatus "Muusikaõpetuse didaktika valik artikleid". (Kiilu ja Sepp 2014, lk 204-205)

3.2 Laulmine

"Muusikaõpetust on varasemalt samastatud laulmisega, kuna laulmine oli muusikatunni olulisem osa. Praeguseks on õppeaine nimetus muusika, kuid laulmine on jäänud ikkagi kõige olulisemaks tegevuseks". (Kiilu ja Sepp 2014, lk 90-91)

Enda töös pean väga oluliseks laulmist, kuna hääl on instrument, mis on meil kõigil olemas ja mille omadusi saab arendada. Kindlasti ei pea ma vähem tähtsaks teisi muusikaõpetuse tegevusi.

"Muusikaõpetuse didaktika valik artikleid" raamatust sain teada, et me reageerime häälele juba loote eas, seega on väga oluline, et me laulaksime lapsele ka siis, kui ta pole veel sündinud. "Varasemalt oli kodudes laulmine väga aktuaalne ja argine tegevus ning see arendas laste lauluoskust. Tänapäeval lauldakse kodudes tunduvalt vähem, kui seda tehti tol ajal. Sellepärast pean väga oluliseks meie kui muusikaõpetajate rolli alushariduse muusikakasvatases". (Kiilu ja Sepp 2014, lk 90-91)

Nii nagu K. Kiilu ja A. Sepp on rõhutanud samas artiklis, et klaveril kaasa mängimine lauldes võib tekitada kuuldelist lodevust (Kiilu ja Sepp 2014, lk 158), nii ka mina oma muusikaõpetajatöös lähtun metoodikast, kus meloodiaid tutvustan lastele lauldes, mitte klaveril mängides. Õpetades ise lastele laulmist antud meetodil, olen tõdenud selle õpetuse tõhusust. Samas pean jälgima, et esitus oleks elamuslik ja intonatsioonipuhas.

"Muusikaõpetuse didaktika valik artikleid" raamatust sain teada, et laulmise õpetamise juures peab tähelepanu pöörama õigele laulmisele - kehahoiule, õigele hingamisele, selgele artikulatsioonile ja võimalikult puhtale intonatsioonile. Lisaks seda, et laulude õpetamisel on määrav tähtsus repertuaari valikul (Kiilu ja Sepp 2014, lk 90-91).

Enda lõputöös ja ka pedagoogilises töös püüan järgida kõiki eelpool toodud laulmise õpetamise nüansse. Samuti teadvustan, et kujundan õpetamiseks valitud lauludega laste muusikalist maitset.

Loov-praktilise lõputöö laulutundi valisin lastelaulu, mis oleks vastav lapse arengutasemele ja temaatika üheselt mõistetav. Toetun enda lõputöös Riho Pätsi laulu õpetamise spetsiifikale,

kus esmalt tuleb repertuaar enda jaoks põhalikult läbi töötada ning seejärel asuda õpetamise juurde (Päts 2010, lk 47-53). Seega laulu õpetamise esimeseks etapiks on repertuaari põhjalik analüüs: esmalt mõtestan lahti laulu teksti. Lisaks otsin välja laulu illustreerivad pildid, mis aitavad lapsel teksti paremini meelde jätta ja õpet elavdada. Laulu õpetamise juures on minu jaoks olulised erinevad muusika esituse detailid: temaatika, karakter, vorm, helistik, tempo, rütm ja dünaamika. Kindlasti tuleb arvestada ka vastavalt vanuseastmele laste häälele mugava esitusdiapasooniga. Riho Päts on öelnud: ” Koolieelses eas tuleks piirduda häälestusega D1-H1” (Päts 2010, lk 47-53). Püüan seda didaktilist nõuannet lapsi õpetades silmas pidada.

3.2.1 Laulu ”Eesti on mu kodumaa” õpetamine

Muusikatunnis valisin laulu õpetamiseks kodumaateemalise lastelaulu ”Eesti on mu kodumaa”, mille autor on Kersti Kuusk. Lastelaul on pärit kogumikust ”Hiirte tants” (Kuusk, 2008, lk 35).

Laul on Eb- duuris ja 2/4 taktimõõdus. Diapasoon on I oktaavi C noodist I oktaavi G noodini. Selles laulus puuduvad noodipildis otseselt punkteeritud rütmid, kuid sõnade esitusväldeest lähtuvalt esineb nii ri-tai (nt su-vel, i-lus) kui tai-ri rütmi (nt võiksin, öelda). ”Eesti on mu kodumaa” lastelaulus on kolm salmi. Esimene salm räägib sellest, kuidas Eesti on väike riik ja suuremat polegi vaja. Teises salmis saab teada Eesti ilmade ja aastaegade kohta. Kolmas salm räägib emakeelest ja Eestile truuks jäämisest.

Laulu autor on eesti laulja ja muusikapedagoog Kersti Kuusk (1968). Ta on helilooja, luuletaja, tekstide kirjutaja. Tema laulud on kujunenud paljude laste lemmikuks. Kersti Kuusk on välja andnud 3 autoriplaati ”Kasside boogie” (2005), ”Hiirte tants” (2008) ja ”Koera elu” (2010). Ta on töötanud Tallinnas Endla lasteaias, Kopli lasteaias, Mesimummu lasteaias, Päikesejänku lasteaias ja Lille lasteaias muusikaõpetajana. (Wikipedia 2020)

Laulu õpetan lastele selgeks ette lauldes, lapsed kuulavad ja püüavad kordamisel järgi laulda. Riho Pätsi õpetuse järgi on kuulamise järgi õpetamise esimeseks sammuks laulu kvaliteetne esitus - kas salvestus või õpetaja esitus (Päts 2010, lk 47-52). Mina oma lõputöös ei lase kuulata salvestust, vaid esitan laulu elavas esituses. Pärast esitust arutame lapsega laulu sisu üle, vaatame illustreerivaid pilte ja seejärel hakkame laulu lõikude kaupa õppima.

Enne kui asun melodiat õpetama, tutvustan laulu teksti. Teksti loen ette ilmekalt sõnu hääldates ja selgelt artikuleerides. Laulu õpetamisel kasutan määlul põhinevat imiteerimismeetodit ehk kajamängu - ütlen fraasi ette ja õpilane kordab järgi. Seejärel lisan viisi ja kõige viimasena harmoonia.

Kogu minu lauluõpetuskäik toetub Riho Pätsi lauluõpetuse didaktikale, mida on kirjeldatud raamatus "Muusikaline kasvatus üldhariduskoolis" (Päts 2010, lk 47-52)

3.3 Pillimäng

"Pillimängu eelduseks on rütmitaju, mida saab kujundada kõnemängude, liigutuste, kehapilli ja rütmilise liikumise abil" (Kiilu ja Sepp 2014, lk 201-203).

Minu pillitunnis mängivad lapsed Orff-instrumentaariumi rütmipillidel. Nendeks on kuljused, *maraca*, kõlapulgad, triangel ja rütmimunad.

"Orff-pedagoogika tähtsustab nii õpilase kui õpetaja loovust. Looval õpetajal on ka loomingulised õppeprotsessid, mida iseloomustavad paljude meetodiliste võtete kasutamine" (Kiilu ja Sepp 2014, lk 193). See on ka põhjus, miks Orff-pedagoogika on lasteaedades nii laialdaselt kasutusel.

3.3.1 Pillimängu õpetamine

Pillimängutunnis kasutan meetodilist võtet, mida kasutatakse väga laialdaselt - selleks on kõnekeelest võetud sõnarütmid ja nende kasutamine rütmide õppimiseks. Rütmide õpetamiseks kasutan "SAMM" ehk TA ja "JOOK-SEN" ehk TI-TI sõnavasteid. K. Kiilu ja A. Sepp on rõhutanud, et koolieelikute vanuses pole veel abstraktne matemaatiline süsteem arusaadav (Kiilu ja Sepp 2014, lk 193-194), seepärast lähenen rütmiopetusele mänguliselt ja kasutan rütmiopetuse matemaatilise süsteemi asemel sõnalisi vasteid, mis iseloomustavad rütmide ajalist jaotust ja nende esituskiirust.

Rütmipillimängu õpetamisel pean oluliseks ka seda, et õpilased tunneksid mängitavaid instrumente ja õiget mängutehnikat. Sellepärast enda loovpraktilise lõputöö pillimängutunnis alustan tundi pillide ja mängutehnika tutvustamisega.

3.4 Kehapill

Valisin loov-praktilise töö rütmiopetuse üheks osaks kehapillimängu. Tuntud muusikapedagoogid K. Kiilu ja A. Sepp on rõhutanud, et rütmitunne on seotud visuaalse, audiitiivse kui ka kinesteetilise tajuga (Kiilu ja Sepp 2014, lk 190-191). Kehapillimängus saab kõiki neid tajusid aktiveerida ja rütmitunnetust arendada. Kehapilliks nimetatakse erinevate

kehaosade kasutamist rütmijärgnevuste esitamiseks, kus tekivad erineva kõlaga helid – plaksud, patsud, nipsud jne.

”Kehapilli võib kasutada igas muusikatunnis õpilase aktiveerimiseks, rütmiõpetuses või laulu ilmestamiseks ning see on aluseks ka instrumendi õppimisel” (Kiilu ja Sepp 2014, lk 111). Rütmitaju on inimestel väga erinev ja kõik ei tunnetata meetrumi ja erinevaid rütme ühte moodi.

”Lapsed kes ei tunnetata helide rõhulisust ja vältusi on nõrgema rütmitajuga” (Kiilu ja Sepp 2014, lk 190-191).

3.4.1. Kehapillimängu õpetamine

Rütmitaju on võimalik arendada ja seda muusikalist võimet ma püüan enda õpilastel igati treenida. Kehapillimängu kasutamine on selleks üks võimalusi.

Enda eraõpilastega läbiviidud muusikatunnis plaanin läbi viia kehapillimängu, mis hõlmab endas kolme erinevat kehapillimängu ülesannet. Kehapillitundi alustan M. Pulleritsi koostatud ”Hei-Hoi” kehapillimänguga. Seejärel loon muusikapaladele ise uue kehapillimängu kombinatsiooni. Muusikapaladeks kasutan Johann Straussi ”Radetzky marssi” ja ansambli ”Trad Attack” laulu ”Sõit”.

Töös võtan eesmärgiks uute rütmikombinatsioonide mängimise üle kogu keha, et arendada lapse koordineerimist, rütmitaju ja motoorikat, aktiveerida tähelepanu ja mälu.

3.5 Muusikaline liikumine

”Muusikaline liikumine muusikaõpetuse osana on alguse saanud Dalcroze’st. Tema sõnul on muusikaline kogemus ja rütmiline tunnetus omavahel seotud kinesteetilise mälu ja motoorikaga. Oma keha tunnetamine on oluline eeldus nii laulmisele kui ka pillimängule.” (Kiilu ja Sepp 2014, lk 200)

Muusikalist liikumist, laulumängude mängimist ja tantsimist pean väga oluliseks, kuna see arendab last väga mitmeti. Laps saab arendada enda rütmi- ja meetrimitaju, liigutuste koordineerimist, loovust ja sotsiaalseid oskusi.

3.5.1. Laulumängude õpetamine

Muusikatunnis plaanin liikumistegevustena ühe laulumängu ja tantsu.

Esmalt mängin lastega Hedi-Kai Pai loodud laulumängu "Lähen sõpra otsima", mis on pärit "Laulumängud lastele" kogumikust (Pai 2018, lk 39) Nii palju, kui olen saanud lastega tööd teha ja seda mängu mängida, on see alati osutunud laste suureks lemmikuks. Minu arvates arendab see laulumäng väga hästi laste sotsiaalseid oskusi, kuna laps peab valima paarilise ja temaga koos tantsima. Laulumäng räägib sellest, et ükski on igav elada ja sellepärast oleks vaja otsida endale sõber. Kui sõber leitakse, siis tutvutakse temaga, kallistatakse ja kutsutakse tantsima ning viimaks ka tantsitakse koos. Lisaks sotsiaalsetele oskustele treenib laulumäng laulmisoskust, rütmi- ja meetrunitunnetust, aja- ja ruumitaju, kehalist eneseväljendusoskust ja erinevaid tantsuvõtteid.

Tantsuks valisin "Kükita", mille on seadnud A.Roomere. Tants on pärit "Muusikamaa" 1. klassi õpikust. Tants on aegumatu ja sobib nii sõime-ealistele kui ka koolieelikule. Oma õpetuslike eesmärkide poolest on see sarnane eelmise laulumänguga.

4. TUNNI ETTEVALMISTUS. TUNNIKONSPEKT.

Muusikatunni ülesehitus võib olla järgmine: sissejuhatus, soojendus, põhiosa ja tunni lõpetamine. Sissejuhatuses sobivad kas sissejuhatavad liikumismängud või näiteks tunni alguselaul. Soojendus võib olla eellugu ees seisvast tegevusest või mõni rütmiharjutus. Põhiosa on laulu õppimine ja selle esitamine ning tunni lõpetab tunnilõpulaul või lõdvestusharjutus. (Kiilu ja Sepp 2014, lk 222-223)

Enda loovpraktilises töös viin läbi neli erineva sisuga muusikatundi, mis on erineva ülesehitusega. Tunnialguse ja lõpulaulu ma enda tundides ei kasuta, kuid kehapillimängutunni lõpus teen lõdvestusharjutusi. Selleks, et muusikatund tuleks võimalikult hästi välja ja saaks aega hästi planeerida, on vaja koostada tunnikonspekt. Tunnikonspekt on tunni läbiviimise aluseks ja koostatud enne tundide läbiviimist.

Tunnikonspektis on kirjas kogu tunni tegevus nii õpetaja kui lapse seisukohalt. See kajastab seda, mida laps õpib ja mida õpetaja õpetab. Konspekt peab sisaldama tunni eesmärki, õpetamise meetodeid, õpilase tegevusi ja õpetamise aega. (Muusikapedagoogika praktika juhend 2020)

Vastavalt muusikapedagoogika praktika juhendile 2020 peab tunnikonspekt olema: kergesti haaratav ja ülevaatlik. Tunnikonspektid tuleks vormistada üksikutele lehtedele, et neid vajadusel saaks kergesti kokku kõita. Hiljem saab õpetaja tunnikonspektide põhjal hinnata ja analüüsida oma tööd. (Muusikapedagoogika praktika juhend 2020)

5. TUNNIKAVAD

I Tunnikava:

Vanus: 6-aastane laps

Muusikaline tegevus: laulmine

Kuupäev: 26. aprill 2020

Tunni pikkus: 15min

Teema: Kodumaa ja isamaa armastus, emakeel. Väärtuskasvatus – õpetada hoidma oma maad ja rahvast ning eesti keelt, märgata kodumaa ilu. K. Kuusk lastelaulu ” Eesti on mu kodumaa” õppimine.

Eesmärk (õpitulemused jm eesmärgid õppija seisukohalt)

- tutvuda laulu autoriga
- kuulata õpetaja esitust laulust ” Eesti on mu kodumaa”
- tutvuda laulu tekstiga ja arutleda laulu sõnumi üle
- õppida laul selgeks fraaside kaupa
- liita laulu fraasid kokku ja õppida laul selgeks tervikuna
- õppida laul selgeks klaveri saatel
- arendada vokaaltehnilisi oskusi
- arendada intonatsioonipuhast laulmist
- arendada lauluteksti selge artikuleerimise kaudu diktsiooniselgust
- arendada fraseerimisoskust ja dünaamika kujundust
- tähelepanu arendamine

Laste eelteadmised ja – oskused teema käsitlemiseks:

Varasemalt seda laulu lapsega õpitud pole, laul on lapsele uus.

Õpetaja eeltegevused ja vahendid (mööbli paigutus ruumis, tahvlile kirjutamine, jaotvara paljundamine, lisamaterjalid, tehnilised vahendid)

Tegevuse läbiviimiseks on vajalik klaver, klaveritool, sülearvuti.

Tunni käik

Tund algab ringutusharjutustega. Seejärel teen eelkooliealistele lastele sobivaid mängulisi hääleharjutusi ning asun laulu õpetamise juurde. Kõigepealt näitan lapsele laulu temaatikaga seonduvaid pilte ja loon lapsega vestluse kodumaa teemal, seejärel räägin autorist ja esitan lastelaulu. Siis asume laulu teksti õppima ja vestleme laulu sisu üle. Pärast seda tutvustan laulu meloodiat lõikude kaupa ning viimane etapp on laulu laulmine terves mahus koos klaverisaatega.

Tunnitegevuste kirjeldus:

Aeg	Õpetaja tegevus:	Lapse tegevus:
1 min	I Ringutusharjutused Õpetaja näitab ringutusharjutuse ette. Õpetaja palub lapsel venitada hästi pikaks ja siis puudutada varbaid. Seejärel teeb õpetaja käte- ja põlve ringe. Õpetaja jälgib ja suunab lapse tegevusi.	Laps tõuseb püsti ja sirutab ennast võimalikult pikaks. Seejärel teeb käte- ja põlve ringe.
3 min	II Hääleharjutused Õpetaja teeb lapsega paar erinevat hääle soojendusharjutust. Hääleharjutused on eakohased ja lastepärased: "Moosisai" (kolmkõlal lauldes) ja "banaanid" (kvindipiires lauldes). Õpetaja jälgib, et laps oleks lauldes vaba ja õige kehahoiakuga.	Laps laulab talle omase loomuliku hingamise ja loomulikult vaba hääletooniga õpetaja poolt ettenäidatud harjutusi.
1min	III Laulu autori ja laulu teema tutvustus	Laps kuulab aktiivselt, osaleb

	Õpetaja tutvustab lapsele laulu autorit, rääkides autori eluloost. Näitab autori pilti ja illustratsioone laulu kohta.	arutelus, vastab õpetaja küsimustele.
2min	IV Laulu tutvustamine Õpetaja esitab lastelaulu "Eesti on mu kodumaa", millele järgneb arutelu esituse üle.	Laps kuulab, kuidas õpetaja laulab. Õpilane annab õpetaja esitusele tagasiside.
4min	V Laulu tekstiga tutvumine Õpetaja tutvustab laulu "Eesti on mu kodumaa" teksti, esitab lauluteksti ilmekalt lugedes. Teksti õpetamisel kasutab õpetaja imiteerimismeetodit - kajamängu.	Laps kuulab, jätab meelde ja kordab.
2min	VI Laulu teksti analüüs Õpetaja küsib lapselt: "Millest laul räägib?". Toimub aktiivne vestlus laulusisu teemal. Õpetaja küsib, kas laps saab aru kõikidest sõnadest laulus ja lisab vajadusel seletuse.	Laps osaleb aktiivses vestluses õpetajaga, avaldab oma arvamust ja saab uusi teadmisi laulusõnade tähenduse ning kodumaa kohta.
2min	VII Meloodia õppimine ja esitamine Õpetaja õpetab lapsele meloodiat väikeste lõikude kaupa. Seejärel paneb laulu terviklikult kokku ja esitab seda koos klaverisaatega.	Laps kordab meloodialõike õpetaja järgi. Seejärel liidab õpitud fraasid tervikuks. Laps laulab laulu mälu järgi koos õpetaja esitatud klaverisaatega.

II Tunnikava

Vanus 3- 6 aastased lapsed

Muusikaline tegevus: pillimäng Orff-instrumentariumil

Kuupäev: 26. aprill 2020

Tunni pikkus: 10 min

Teema: Rütmpillimäng

Eesmärk (õpitulemused jm eesmärgid õppija seisukohalt)

- Erinevate rütmipillidega tutvumine (kõlapulgad, *maraca*, kuljused, rütmimuna, triangel) – instrumentide materjali, kuju ja kõla tutvustamine
- Erinevate rütmipillide mängutehniliste võtete tutvustamine.
- TA ja TI -TI (samm ja jook-sen) rütmide õppimine, rütmitunnetuslik eristamine
- Rütmipillide mängimine muusikaliseks kujunduseks
- Meetrumi- ja rütmitunnetuse arendamine
- Tähelepanuvõime arendamine

Laste eelteadmised ja – oskused (teema käsitlemiseks)

Lastel pole eelteadmisi TA ja TI-TI rütminimetustest ja rütmide esitamistavadest. Kasutan õpetamisel rütmide nimetusena lapsepärasemaid variante, mis annavad ka edasi rütmide esituskiiruse iseloomu – ”SAMM” ja ”JOOK-SEN”

Õpetaja eeltegevused ja vahendid (mööbli paigutus ruumis, tahvlile kirjutamine, jaotvara paljundamine, lisamaterjalid, tehnilised vahendid)

Tunni läbiviimiseks on vajalik sülearvuti, kõlar, kuljused, kõlapugad, rütmimuna, triangel ja *maraca*.

Tunnitegevuste kirjeldus:

Aeg	Õpetaja tegevus	Laste tegevus
2min	I Rütmipillide tutvustamine Õpetaja tutvustab erinevaid Orff-instrumentaariumi rütmipille (kõlapulgad, <i>maraca</i> , kuljused, rütmimuna, triangel). Õpetaja näitab pillide mängutehnilisi võtteid (kuidas pilli õigesti käes hoida). Õpetaja tutvustab pilli kõla ja nimetusi.	Lapsed tutvuvad aktiivselt erinevate Orff-instrumentaariumi rütmipillidega. Lapsed õpivad rütmipille õigesti käes hoidma, nendel helisid tekitama ja tunnevad pillid kõla järgi ära.
3min	II Rütmipillidel ”SAMM” ja ”JOOK-SEN” rütmide mängimine. Õpetaja tutvustab kahte lihtsamat rütmi – ”SAMM” ja ”JOOK-SEN” ning juhib	Lapsed osalevad rütmide õppimisel aktiivselt: esitavad õpetaja järgi ”SAMM” ja ”JOOK-SEN” rütme kajamänguna ning

	tähelepanu nende esituskiirusele ja iseloomulikule sõnale, mis omakorda toetab rütmide esituskiirust ja annab võimaluse kiiresti meelde jääda ja paremini tunnetada. Õpetaja kombineerib rütme ja loob rütmidega kajamänge.	püüavad esitatu meelde jätta.
3min	III Rütmi pillimäng koos muusikaga Õpetaja paneb taustaks kõlama W. A. Mozarti "Türgi marsi" ning esitab selle saatel rütmide TA ja TI-TI ("SAMM" ja "JOOK-SEN") rütmijärgnevusi.	Lapsed esitavad kõlavaid rütme muusika saatel. Lapsed jätavad õpetaja esitatud rütme meelde – nende esituskiiruse vastavalt sõnarütmile kui ka rütminimetused.
2min	IV Pillide vahetus Õpetaja laseb lastel vahetada pille, et lapsed saaksid proovida teise instrumendiga samasuguseid rütme mängida.	Lapsed saavad valida uue rütmi pilli, millega nad varasemalt ei mänginud.

III Tunnikava

Vanus: 6-aastane laps

Muusikaline tegevus: kehapillimängu harjutamine

Kuupäev: 26. aprill 2020

Tunni pikkus: 10 min

Teema: Kehapillimäng

Eesmärk (õpitulemused jm eesmärgid õppija seisukohalt)

- Arendada rütmi- ja meetrimitunnetust
- Arendada kehatunnetust ja koordineerimist
- Tutvustada marsi muusikastiili ning muusika saatel marsitaktis liikumist.
- Arendada muusika vormitaju
- Tähelepanu arendamine

- Tutvustada erinevaid muusikapalu (muusika kuulamine), mis kõlavad kehapillimängu saateks

Laste eelteadmised ja – oskused (teema käsitlemiseks)

Varasemalt pole muusikatunnis osaleva lapsega selliseid kehapillimänguharjutusi tehtud.

Õpetaja eeltegevused ja vahendid (mööbli paigutus ruumis, tahvlile kirjutamine, jaotvara paljundamine, lisamaterjalid, tehnilised vahendid)

Tunni läbiviimiseks on vaja sülearvutit ja kõlarit.

Tunnitegevuste kirjeldus:

Aeg	Õpetaja tegevus	Lapse tegevus
3min	<p>I M. Pullerits "Hei-Hoi!" kehapillimängu õpetamine</p> <p>Õpetaja tutvustab lapsele teksti "Hei-hoi!" kajamängu meetodile tuginedes. Õpetaja lisab tekstile juurde kehalised liigutused. Õpetaja esitab kehapillimängu ilma tekstita.</p>	<p>Laps matkib õpetaja tegevusi. Laps hoiab tähelepanu aktiivse, jälgib liigutuste koordinatsiooni.</p>
3min	<p>II Kehapillimäng Johann Straussi "Radetzky marsi" saatel</p> <p>Õpetaja esitab kehapillimängu muusika saatel. Lisaks kehapillimängule õpetab õpetaja lapsele marssimist.</p>	<p>Laps jälgib õpetajat ja imiteerib õpetaja tegevust koheselt (peegelmängu meetod) ning lisaks kehapillimängu ülesandele õpib muusika saatel marssima.</p>
3min	<p>III Kehapillimäng koos ans. Trad Attack "Sõit" lauluga</p> <p>Õpetaja õpetab peegelmängu meetodit kasutades lapsele kehapillimängu. Kehapillimängus kasutab</p>	<p>Laps osaleb aktiivselt - imiteerib koheselt ettenäidatud tegevusi, jälgib õpetajat ja püüab</p>

	õpetaja erinevaid kehaosi, et haarata tähelepanu ja kogu keha aktiivsesse tegevusse.	tegevusi meelde jätta ja järgi aimata.
1min	IV Tunnilõpu lõdvestus Õpetaja näitab lõdvestusharjutusi. Taustaks kõlab C. Debussy "Clair de Lune"	Laps imiteerib õpetaja poolt esitatud lõdvestusharjutusi, tutvub muusikapalaga.

IV Tunnikava

Vanus 3- 6 aastased lapsed

Muusikaline tegevus: liikumine, tantsimine

Kuupäev: 26. aprill 2020

Tunni pikkus: 10 min

Teema: tantsuliste tegevuste arendamine

Eesmärk (õpitulemused jm eesmärgid õppija seisukohalt)

- Arendada tantsulisi oskusi ja kehalist liikumist
- Arendada kehatunnetust ja koordineerimist
- Arendada rütmi- ja meetrimitunnetust
- Arendada lisaks liikumistegevusele laululisi oskusi
- Arendada muusikalist mälu
- Arendada koordineerimist
- Arendada sotsiaalset suhtlemist

Laste eelteadmised ja – oskused (teema käsitlemiseks)

Lapsed on varasemalt paaristantse tantsinud.

Õpetaja eeltegevused ja vahendid (mööbli paigutus ruumis, tahvlile kirjutamine, jaotvara paljundamine, lisamaterjalid, tehnilised vahendid)

Tunni läbiviimiseks on vajalik kitarr ja ukulele.

Tunnitegevuste kirjeldus:

Aeg	Õpetaja tegevus	Laste tegevus
2min	<p>I H -K. Pai laulumängu ”Lähen sõpratsima” tutvustus</p> <p>Õpetaja tutvustab lastele laulumängu: esmalt loeb laulumängu teksti, seejärel lisab liikumise.</p>	<p>Lapsed osalevad aktiivselt. Jätavad meelde laulusõnu, vaatavad kuidas õpetaja liikumist ette näitab ja proovivad kohe kaasa teha.</p>
2min	<p>II Laulumängu esmakordne läbimäng</p> <p>Õpetaja laulab ette laulu viisi ja näitab liikumistegevused. Laulumängu esitamise ajal jagab lastele juhiseid liigutuste kohta.</p>	<p>Lapsed osalevad aktiivselt laulumängu esitamisel: mängivad esmakordselt läbi (nii hästi kui meelde jäi) ja järgivad õpetaja juhiseid ning teevad vastavad parandused, kui vaja.</p>
2min	<p>III Laulumängu muusikaliselt terviklik mängimine</p> <p>Õpetaja lisab laulule ukulelemängu – tutvustab lühidalt ka ukulele pilli (välimust ja kõla). Järgneb laulumängus terviklik esitus koos saateinstrumendiga.</p>	<p>Lapsed tutvuvad ukulelega (kõla, välimust), seejärel mängivad laulumängu: ühendatud on laul ja liikumine, lapsed kuulavad samal ajal pillimängusaadet.</p>
2min	<p>IV “Kükita” tantsu õppimine</p> <p>Õpetaja tutvustab laulumängu ”Kükita” sõnu ja liikumist. Seejärel lisab sõnadele viisi (laulmine + tegevuse lisamine). Seejärel jagab lapsed paardesse. Lõpetuseks lisab tantsule kitarrisaate. Õpetaja tutvustab kitarr – välimust ja selle kõla.</p>	<p>Lapsed osalevad aktiivselt. Kuulavad teksti ja jälgivad tegevusi. Lapsed õpivad ära laulumängu meloodia ja liiguvad lauldes vastavalt muusika sisule ning õpetaja juhistele. Lapsed kuulavad saateinstrumendi kõla.</p>

2min	V Selgeks õpitud tantsu tantsimine Õpetaja teeb tantsu ühe korra veel läbi, et kinnistada õpitut.	Lapsed kinnistavad laulumängu teksti, meloodiat ja liikumist.

6. REFLEKSIOON TUNNITEGEVUSTELE

Eratunnid plaanisin salvestada 26. aprillil, kuid erinevate tõrgete tõttu pidin salvestama lisaks ka 1. mail. Salvestasin kahete eraõpilast, kes on erinevas vanuses. Üks õpilane on kuueaastane ja teine kolmeaastane. Kolmeaastase lapse puhul oli tundi läbi viia raskem, sest laps väsis kiiresti ära ja ei olnud nõus pikemalt kaasa tegema. Seega tulid minu tunnid, kus osales 3-aastane laps, planeeritud ajast lühemad. Kuna tegu on eraõpilastega, siis on mul nendega usaldusväärne suhe ja üldjoontes on nad koostööaltid. Mitu korda pidin salvestama videoid ümber nii tehniliste rikete tõttu, kui ka erinevatel muudel põhjustel.

6.1 Laulutund

Laulutunni viisin läbi ühe koolieelikuga. Tema tundi salvestasin kaks korda: esimesel korral ei julgenud laps kaamera ees laulda, teisesel korral olid tal juba varasemalt õpitud laulusõnad tuttavad ja tund sai seetõttu kiiremini läbi, kui planeeritud sai. Laulu õpetasin lähtudes tunnikavast, kuid ajalises mõttes saime tunni kiiremini tehtud, sest lapsel olid juba sõnad selged. Ka hääleharjutuste jaoks olin liiga palju aega planeerinud, arvestamata seda, et koolieelse lapse hääleulatus pole nii laia diapasoniga ja hääleharjutused saavad seetõttu kiiremini sooritatud.

Kui välja arvata, et tund sai planeeritud ajast varem läbi ja õpilane oli alguses kaamerakartlik, siis üldjoonetes olen rahul tunni tulemusega ja eesmärk sai täidetud.

6.2 Rütmi pillitund

Rütmi pillitunnis osalesid kaks koolieelikut, kes said mängida erinevaid Orff-instrumentariumi pille: kõlapulki, *maracas*, rütmimuna, trianglit ja kuljuseid. Tunnikava koosnes neljast osast: rütmi pillide tutvustusest, "SAMM" ja "JOOK-SEN" rütmide mängimisest, rütmi pillide mängust koos saatemuusikaga ja pillide vahetamisest. Tunni alguses tutvustasin Orff-instrumentariumi rütmi pillile (kõlapulgad, *maraca*, rütmimuna, triangel, kuljused) ning näitasin lastele ette mängutehnilised võtted, kuidas pilli õigesti käes hoida ja mängida. Seejärel tutvusime "SAMM" ja "JOOK-SEN" rütmidega, mida mängisime erinevatel rütmi pillidel. Lisasin tunnikäigus juurde võimaluse valida, missugust rütmi neile endile meeldib mängida. Seejärel mängisime lastega "SAMM, SAMM, JOOK-SEN, SAMM" rütmikombinatsiooni, mida hiljem esitasime ka koos saatemuusikaga. Kui see rütmikombinatsioon selgeks sai ja erinevatel pillidel läbiproovitud, lisasin juurde muusika, milleks oli valitud W. A. Mozarti "Türgi marss". Lapsed said sama saatemuusika vältel vahetada pilli, et õpe oleks vaheldusrikkam. Mulle tundus, et kõik tegevused sujusid plaani järgi ning eesmärgid said täidetud (kõik viis eesmärki). Planeeritud aeg oli piisav ja ma arvan, et pikemalt sama muusikategevust korrates oleks lapsed ära väsinud ja poleks enam muusitseerimisest nautinud. Kuna lapsed on erinevates vanustes ja erinevate võimetega, siis esmakordse õppimise tulemusena ma ei eelda materjali päris selgeks saamist. Suurem laps sai rütmide esitamisega hästi hakkama, kuid väiksema lapsega oleks veel vaja selles osas tööd edasi teha. See muusikatund sai järjest filmitud ja minu jaoks tehnilisi ning emotsionaalseid tõrkeid ei esinenud.

6.3 Kehapillitund

Kehapillimängu tunni viisin läbi ühe lapsega. Tema on varasemalt kehapillimänguga kokkupuutunud. Kehapillitund koosnes neljast osast: M. Pulleritsi "Hei-Hoi" kehapillimängust, J. Straussi "Radetzky marsi" saatel kehapillimängust, Trad Attack "Sõit" saatel kehapillimängust ja lõpetavatest lõdvestusharjutustest. Kõigepealt alustasin M. Pulleritsi "Hei-Hoi" kehapillimängu õpetamisega. Õpetamisel lähtusin täpselt tunnikava kolmest etapist. Kõigepealt liigutuste aluseks olevate sõnade õppimine, siis tekstile kehaliste liigutuste lisamine ning kõige viimasena ainult liigutuste sooritamine. Pärast seda tegime J. Straussi "Radetzky marsi" saatel kehapillimängu ja harjutasime marsilikku liikumist.

Järgmiseks oli plaanitud ansambli "Trad Attack" muusika "Sõit" juurde kehapillimängu rakendamine, kuid video kaamera aku sai just siis tühjaks. Õnneks olin selliseks olukorraks valmistunud (varupatareid) ja filmimine sai väikse pausi järel jätkuda. Seepärast pole see tund järjestikku terviklik. Samuti leidsin, et tervet tundi lapsega algusest peale filmida polnud hea mõte, sest laps oleks ära väsinud. Alustasime uuesti peale väikest pausi.

Kehapillimäng "Sõit" arendas lapse tähelepanu, sest laulu käigus andsin pidevalt uusi korraldusi, millega laps otsesel jäljendamisel väga hästi toime tuli. Viimaseks tegevuseks oli tunnilõpu lõdvestusharjutused. Selle taustaks valisin C. Debussy "Clair de Lune".

Lõdvestasime käsi, jalgu ja kogu keha. Väljaarvatud tehnilistele tõrgetele jäin tunniga rahule, sest laps tegi kõike täpselt juhiste järgi. Antud tunnis arenes lapsel rütmi- ja kehatunnetus ning koordineerimine, laps õppis marssimist ja tutvus mitmete tuntud muusikateostega. Rõõmu valmistab, et "Trad Attacki" laulu "Sõit" tegevustega, kus keerutame käsi ja samal ajal sammume, (see on üpris keeruline koordineerimisharjutus), sai õpilane väga hästi hakkama.

6.4 Muusikaline liikumine

Muusikalise liikumise tundi viisin läbi kahe õpilasega. Antud tundi salvestasin kaks korda, sest esimese salvestuskorra ajal juhtus väike õnnetus. Alustasime tundi Hedi-Kai Pai loodud laulumänguga "Lähen sõpra otsima". Õppisime teksti koos liigutustega ning lisan juurde laulu. Ukulele võtmise ajal, et saateks mängida, olid lapsed keerutamisest nii hoos ja kukkusid peadpidi kokku. Pidin salevestamise pooleli jätma ja väikese pausi tegema. Pärast pausi jätkasime filmimisega. Hiljem selgus, et lisaks oli kaameral salvestusriike ja seda polnud hiljem võimalik vaatamiseks avada. Teadmata, et seda videot hiljem kasutada ei saa, jätkasin filmimist. Järgmiseks tantsuks oli "Kükita". Alustasin selle muusikalise tegevuse filmimist ja selgus, et tants oli lastele juba tuttav. Filmimise ajal tahtis üks lastest minna tualetti ja pidin uuesti pausi tegema. Kui filmimist jätkasime, oli väikseim laps tantsu lõpuks juba väsinud ja viskas ennast maha ega tahtnud rohkem kaasa teha. Kuna laulumängu "Lähen sõpra otsima" ei olnud võimalik avada ja tants "Kükita" ei tulnud välja lapse tõrksuse tõttu, pidime liikumistunni uuesti salvestama. Teisel korral alustasime laulumängu "Lähen sõpra otsima" salvestamisest. Laulumängu õpetamiskäigus jätsin teadlikult vahele ilma ukuleleta laulu laulmise, sest kartsin eelneva kogemuse põhjal, et lapsed taas väsivad ja lõpp jääb salvestamata. Seega sai see osa planeeritust taaskord lühem. Järgmisena õpetasin tantsu "Kükita". Kuna tegemist on üpris paljude tegevustega tantsuga, oli hirm, et lapsed taas

väsivad. Seepärast peale sõnade õpetamist asusin kohe tantsu kitarrisaatega läbi tegema. Seda tantsu tantsisime saatega ühe korra, sest teist korda poleks kindlasti lapsed jõudnud. Sellepärast tuli ka see osa planeeritust lühem. Hiljem vaatasin salvestusi ja avastasin, et salvestused on fookusest väljas. Lapsed polnud kahjuks rohkem nõus uuesti läbi tegema, seega olin sunnitud jätma alles siiski need salvestused.

KOKKUVÕTE

Loov-praktilise lõputöö kirjaliku osa eesmärgiks oli anda ülevaade muusikaõpetuse lähtekohtadest ja diplomitundide kontseptsioonist. Kõik neli muusikatundi koosnesid erinevatest teemadest - laulmisest, kehapillimängust, muusikalisest liikumisest ja pillimängust.

Lõputöö kirjaliku osa esimeses peatükis kirjeldasin ja analüüsisin oma õpikogemusi. Järgmistes osades kirjutasin muusikaõpetuse lähtekohtadest, õpetusmeetoditest ja didaktilistest võtetest ning tutvustasin minu muusikatundides kasutatavat

imiteerimismeetodit. Seejärel kirjutasin lähemalt eratundide erinevatest osadest - laulmisest, kehapillimängust, muusikalisest liikumisest ja pillimängust. Viendas peatüki moodustasid koostatud tunnikonspektid, mis olid alusesks praktilise lõputöö läbiviimisel. Kõige viimaseks lisasin eratundide refleksiooni.

Soovin tänada suurepärase koostöö eest oma juhendajat Hedi- Kai Paid, kes juhendas ja andis nõu. Kindlasti soovin tänada Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemiat kõigi nende nelja õpinguaasta eest.

KASUTATUD KIRJANDUS

Anier, K. 2009. Muusikamaa 1.klassi muusikaõpik. Tallinn: Koolibri.

Kiilu, K. ja Sepp, A. 2014. Muusikaõpetuse didaktika valik artikleid. Tallinn: Print Best OÜ.

Kuusk, K. 2008. Hiirte tants. Tallinn

https://www.ema.edu.ee/wp-content/uploads/2014/09/Muusikapedagoogika_praktika_juhend-uuete-kodulehele.pdf (16.03.20)

Hunt, M. 2009. Märt Hundi lastelaulud. Tallinn: Koolibri.

Pai, H.-K. 2018. Laulumängud lastele. Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia.

Päts, R. 2010. Muusikaline kasvatus üldhariduskoolis. Tallinn: Koolibri.

Päts, R. 2019. Valik Artikleid muusikapedagoogikast ja muusikapsühholoogiast. Tallinn: TLÜ kirjastus.

Tallinn.ee 2020 <https://www.tallinn.ee/est/Uudis-Haridus-ja-teadusminister-kuulutas-Endla-lasteaia-muusikaopetaja-Kersti-Kuuse-aasta-lasteaiaopetaja-2019-nominendiks> (18.02.20)

Wikipedia 2020 https://et.wikipedia.org/wiki/Kersti_Kuusk (18.02.20)

Wikipedia 2020 https://et.wikipedia.org/wiki/M%C3%A4rt_Hunt (18.02.20)

Eesti on mu kodumaa

Viis ja sõnad Kersti Kuusk

Ees - ti on mu ko - du - maa,
 Su - vel päi - ke, i - lus - ilm,
 Mi - da võik - sin öel - da veel:
 i - lus - väi - ke riik on ta.
 sü - gi - sel - ja tal - vel kül -
 kau - nis on mu e - ma - keel.
 Suu - re - mat ei va - ja - gi,
 Si - ni - lill - ed ke - vad - kuul,
 Kõi - gest kal - lim o - led sa,
 väi - ke on mu ma - ja - gi,
 hii re - kõr - vad ka - ja - se - gi,
 sind ei jä - ta ii - al - puul - ma.

"Hei-Hoi"

M.Pullerits

Kõik nüüd tul - ge, kõik nüüd tul - ge. Kas - või, kas - või.

Si - na, mi - na, tei - e, si - na, mi - na, tei - e. Hei - Hoi

Kükita

Eesti rahvaviis, snd. A. Roomere

D A/E /A D D D A7

Kü-ki-ta, kü-ki-ta, mis siis muud kui kü-ki-ta. Kü-ki-ta, kü-ki-ta, mis siis muud kui
Nae-ra-ta, nae-ra-ta, mis siis muud kui nae-ra-ta. Nae-ra-ta, nae-ra-ta, mis siis muud kui
Si-li-ta, si-li-ta, mis siis muud kui si-li-ta. Si-li-ta, si-li-ta, mis siis muud kui
Kal-lis-ta, kal-lis-ta, mis siis muud kui kal-lis-ta. Kal-lis-ta, kal-lis-ta, mis siis muud kui

8 D Em A7 D /F# G A7 D G D

kü-ki-ta. Tra-la - la-la-la-la la-la-la-la-la tra-la - la-la-la la-la la Tra-la la-la-la-la la-la-la-la-la
nae-ra-ta.
si - li-ta.
kal-lis-ta.

15 A7 D

tra - la - la - la - la - la la - la - la.

Lähen sõpra otsima!

H.-K. Pai

C /E F Fm⁶ C /E G /B C /E F Fm⁶

Ük-si i-gav e-la-da, lä-hen sõp-ra ot-si-ma. Kõn-nin siin ja kõn-nin seal,
õigam *õigam*

4 C /E G⁷ C C/E F C/E G

vaa-tan kus ma te-da näen. Te-re ar-mas sõ-bra-ke! O-led mul-le kal-li-ke!

Klaver mängib poole kiiremas tempos:

7 C/E F C Am⁷ Dm⁷ G⁷ C C F

Tu-le, läh-me tant-si-ma! Käest mul kin-ni võ-ta sa! (Kättest kinni hoides keerutamine)

10 C G C F C G⁷ C

13 C F C G C F C G⁷ C

SUMMARY

The purpose of creative practical written part was to give an overview of the substance of the music education and the conception of the practical part of the final thesis- the lessons. All four lessons consisted of different topics- singing, body percassion, movement in music and instrument playing. In the first part of the final thesis I analysed my learning experience. In the next parts I wrote about the general substance of music studies and introduced some different methods of imitation. After that I designed some lessons consisting of the different parts- singing, body percussion, movement in music and instrument playing. In the fifth chapter I put together some outlines for the lessons that are the basis for the practical part of my thesis. Finally I will write a reflection on the private lessons.

I want to thank my supervisor Hedi- Kai Pai for great cooperation, guidance and advice. I also wish to thank The Viljandi Culture Academy of Tartu Ülikool for these four years.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Lisabeth Hint (sünnikuupäev: 14.12.1996),

annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose “Muusikatunnid eraõpilastega”, mille juhendaja on Hedi- Kai Pai,

1. reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Lisabeth Hint 01.05.20